

Break 4 – Helgi og kristendommen

Scene 1 - Anslag

Roller: Fortæller, Bela præst, biskop Turpin og Helgi

Fortæller: I de næste dage går Helgi for sig selv og tænker. Vil hans far mon betale afgiften til Karl den Store? Ellers vil han som gidsel blive dræbt. Desuden tænker han på sit møde med de to hellige mænd. Det var som om, den barske biskop Turpin og den milde og venlige Bela Præst kom fra to forskellige planeter. Er det virkelig den samme religion, de to mænd taler om?

Helgi søger ind i den store kirke for at samle tankerne. Her møder han både Turpin og Bela, der er kommet for at bede. Turpin står foran krucifikset med den stolte Jesus, mens Bela knæler foran et maleri af jomfru Maria.

Bela: Helgi, hvordan har du haft det? Jeg kan se, at du bærer på tunge tanker.

Helgi: Jeg har ikke lyst til at tale om det. (pause) Hvem er det på billedet? Er det gudens mor?

Bela: Det er det. Maleriet forestiller den hellige Jomfru Maria. Hun blev gravid ved et mirakel, og så fødte hun Jesus, Guds søn.

Helgi: Er hun så også en Gud?

Bela: Nej da. Maria er et menneske som du og jeg. Men nu er hun i himlen.

Helgi: Hvorfor beder du til hende, hvis hun ikke er en Gud? Hvad kan hun gøre, som Gud ikke kan?

Bela: Maria forstår os mennesker og vores smerte bedre end nogen anden, for hun var selv et menneske, og oplevede smerten ved at se sin søn dø. Maria lytter til alle sorger og bekymringer. Og hun giver vores bøn videre til Gud og hans søn.

Fortæller: Helgi syntes det lød mærkeligt. Men han kunne godt lide billedet af den milde Maria med spædbarnet på armen. Helgi kikkede i smug over på biskoppen, der stod foran krucifikset med den korsfæstede

Jesus. Jesus ædelstens-øjne og kongekronen på hovedet fik guden til at se streng og mægtigt ud, selvom han hang på et kors.

Så vendte biskoppen hovedet mod Bela og Helgi og gik hen imod dem.

Turpin: (hånligt) Nå, Bela præst. Det er dig, der har fået opgaven med at lære den unge barbar fra Danermarken om den sande tro.

Bela: Det er det høje biskop. Jeg fortalte ham netop om, hvordan man altid kan betro sine problemer og sorger til den hellige jomfru.

Helgi: Hvis min far ikke betaler afgift til kong Karl, så koster det mig livet. Bela mener, at en bøn til jomfru Maria kan trøste mig.

Turpin: Aargh- typisk dig, Bela! Mennesker har ikke brug for trøst, de har brug for sejr. Bed til Kristus om, at din far vil overvinde sine fjender, så han kan betale afgiften. Og så kan du samtidig bede om, at Danermarken vil blive kristnet.

Helgi: Kan Kristus sørge for det?

Turpin: Der er ingenting, Gud ikke kan. Hold dig til ham, så er intet umuligt!

Bela: Det er nu min erfaring, at man ikke altid får, hvad man beder om. Guds vilje er skjult for os mennesker. Men man kan altid bede om trøst og tilgivelse.

Helgi: Jeg forstår det ikke! Det virker som om, I siger noget helt forskelligt. Hvordan skal man leve sit liv, hvis man er kristen?

Hvem er Helgi mest enig med?

Både Bela og Turpin forsøger at overbevise Helgi om, hvordan en god kristen skal opføre sig.

Hvem tror I, at Helgi er mest enig med? Turpins kristendomssyn eller Belas?

Diskuter de to muligheder med hinanden og lyt til hinandens argumenter.

Fortæller: Gøttrik betaler afgiften til kong Karl, og Helgi overlever. Han bliver boende i Akka. De næste 5 år træner han med kong Karls riddere og væbnere, og får ry for at være en usædvanlig dygtig og modig kriger.

Kong Karl ønsker at udbrede kristendommen til hele Europa. Men i de sidste 100 år har nabolandet Spanien været regeret af de muslimske maurere, der stammer fra Nordafrika. Nu forbereder kong Karl et felttog mod maurerne. De skal enten fordrives, dræbes eller omvendes til kristendommen. Og kongen beder Helgi Daner om at deltage i felttoget. Men Helgi er i tvivl. Bør en god kristen gå i krig for kristendommen?

Han opsøger på ny Bela præst og biskop Turpin for at drøfte sagen.

Helgi: Vær hilset Biskop. Må jeg spørge, om De deltager i vores konges felttog mod maurerne?

Turpin: Jeg vil stå i forreste geled i kampen! Kampen mod Kristus' fjender er vigtigere end alt andet. Muslimerne i Spanien tilbeder den falske gud Allah og hans profet Muhammed. De har også revet kirkerne ned eller lavet dem om til moskéer. Derfor skal landet erobres tilbage!

Helgi: Men skal man tvinge mennesker til at tro på en bestemt gud? Skal tro ikke være noget, man selv vælger, for at det gælder?

Bela: Tro er kun tro, hvis man selv vælger det.

Turpin: Maurerne vil enten omvende sig eller dø. Der er ikke plads til blodsødenhed, når det gælder kampen for troen. Hvis Spaniens borgere ikke får adgang til kirker og præster igen, vil deres sjæle være fortabte, og de vil brænde i helvede!

Bela: Måske gælder Guds mildhed og tilgivelse også dem, der aldrig har haft mulighed for at tro på Kristus. Jesus sagde. "Hvis nogen slår dig på den ene kind, så vend også den anden kind til". Jeg tror aldrig, at Jesus ville have taget med på det felttog.

Turpin: Det er børnesnak, Bela Præst! Hvis alle tænkte som dig, ville muslimerne, nordboerne og sakserne regere her i Akka. Kæmp for det, du tror på eller lev som slave. Sådan er det her i verden. Sagde Jesus ikke også "Gå ud og gør alle folkeslagene til mine disciple". Det er vores pligt som kristne at sørge for, at Spanien atter bliver et kristent land.

Helgi: Men biskop, mon Jesus ikke bare mente, at vi skulle fortælle om ham for alle folkeslag? Er det nødvendigt at føre krig for at udbrede den rette tro?

Hvad skal Helgi gøre?

Helgi er i tvivl, om han skal deltage i felttoget mod maurerne. At udbrede den kristne tro med sværdet i hånden føles ikke rigtigt for ham. Men hvad er mon konsekvensen, hvis han vælger at sætte sig imod kongens ønske?

Diskuter med hinanden og lyt til hinandens argumenter.

I denne øvelse skal I blive i rollerne, mens I diskuterer med hinanden. Den person, der har rollen som fortæller, skal fungere som ordstyrer. Til sidst er det personen, der spiller rollen som Helgi, der træffer en afgørelsen og vælger enten løsning A eller B.

A: Helgi deltager i felttoget. Fortsæt på side (5) Scene 2A

B: Helgi nægter at deltage i felttoget. Fortsæt på side (7) Scene 2B

Scene 2A – Helgi deltager i felttoget

Roller: Fortæller, biskop Turpin, Bela Præst og Helgi

Fortæller: Kong Karls hær af riddere og væbnere angriber de muslimske styrker i nord-Spanien. Maurerne yder hård modstand, og begge parter mister mange krigere. Helgi kæmper i forreste række og dræber mange fjender. Men efter dagens kamp føler han sig tom og trist. Biskop Turpin kommer hen imod ham. Krigerbispen er indsmurt i blod men er i godt humør, fordi dagens kampe gik godt.

Turpin: Vær hilset, Helgi Daner. Du kæmpede fantastisk i dag og dræbte mange af Kristus' fjender.

Helgi: (trist) Tak biskop – men vi mistede også mange riddere i dag.

Turpin: De er i Paradiset nu, for de døde, mens de kæmpede for troen.

Helgi: Det samme siger de muslimske præster nok om deres døde krigere – at de kæmpede for den rette tro og nu er i Paradiset.

Turpin: Nu ikke så meget brok, Helgi Daner. Du har lyttet for meget til Bela Præst. Men jeg har en opgave til dig. Vi har taget tolv muslimske krigere som fanger. Og kong Karl har givet dem et valg: Enten lader de sig døbe i morgen tidlig, eller også mister de hovedet.

Helgi: Hvad ønsker du, at jeg skal gøre? Jeg er ikke bøddel og ønsker ikke at dræbe en ubevæbnet mand, selvom han er min fjende.

Turpin: Det tænkte jeg nok – så du skal slippe for at svinge sværdet. Men jeg ønsker, at du bevogter fangerne indtil morgengryet kommer. Det er snu og stærke mænd, så selv om de er i lænker, skal der passes godt på dem. Du finder fangerne nede bag væbnernes telte.

Helgi: Som Biskoppen ønsker...

Fortæller: Helgi finder de tolv lænkede mænd. En ung maurisk kriger taler fransk, og Helgi taler med ham det meste af natten. Den unge kriger fortæller, at han netop var blevet gift, da Karls hær angreb. Helgi spørger, om han ikke vil lade sig døbe, så han kan overleve og komme hjem til sin familie. Men den muslimske kriger forsikrer, at hverken han eller nogen af de andre vil svigte deres tro og deres gud. Så hellere døden.

En times tid inden solopgang kommer Bela præst forbi.

- Bela: Vær hilset, Helgi. Nu har du været sammen med fangerne en hel nat. Bliver der dåb eller henrettelse, når lyset kommer?
- Helgi: Der kommer til at flyde blod. Ingen af fangerne vil lade sig døbe.
- Bela: Det var, hvad jeg frygtede. Maurerne er ligeså overbeviste i deres tro, som vi er i vores.
- Helgi: Det er bare unge mænd – ligesom os. Jeg forstår ikke dette had mellem os. Hvis jeg nu løser fangernes lænker og slipper dem fri - har jeg så ikke gjort noget godt i Guds øjne?
- Bela: Jeg kan ikke råde dig her, Helgi. Jeg kender ikke Guds vilje.
- Helgi: Gud er mild og tilgivende, har du altid sagt. Hvorfor tør du så ikke sige, at det ikke kan være Guds vilje, at tolv unge mænd skal henrettes, fordi de har en anden tro.
- Bela: Helgi, jeg tænker også på dig. Det er din opgave at bevogte fangerne. Hvis du lader dem gå, kommer du til at stå til ansvar for kong Karl.
- Helgi: Jeg kan bede dem om at slå mig ned – så det ser ud som om, de har overmandet mig og er flygtet uden hjælp.
- Bela: Den hopper Turpin i hvert fald ikke på. Jeg spekulerer på, om ikke han har givet dig denne opgave for at sætte dig på en prøve. Måske har han endda krigere skjult, der skal pågribe fangerne, hvis du slipper dem fri.

Hvad skal Helgi gøre?

- Hvad mener I, er den rigtige beslutning for Helgi?
- Hvilke konsekvenser vil den sandsynligvis få for ham?
- Er der en anden udvej?

Diskuter med hinanden, lyt til hinandens argumenter og træf derefter en fælles beslutning. Begrund jeres beslutning.

I denne øvelse skal I ikke blive i rollerne, men diskutere med hinanden som jer selv. Altså, hvad ville I selv gøre, hvis I stod i denne situation?

Scene 2B – Helgi nægter at deltage i felttoget

Roller: Fortæller, Audrey, Bela Præst og Helgi

Fortæller: Da Helgi nægtede at deltage i kong Karls felttog mod muslimerne i Spanien, blev han pludselig meget alene. De andre væbnere og ridderne mente, at han måtte være fej. Eller også var han i virkeligheden stadig barbar og hedning – og ikke tro overfor hverken kongen eller Kristus. Kun Audrey og Bela præst kendte sandheden – nemlig at Helgi ikke mente, det var rigtigt at gå i krig i Guds navn.

Hver uge kom der budbringere fra Spanien til Akkas indbyggere om, hvordan krigen gik. Og Helgi frygtede hver uge at høre dårligt nyt, for Oliver og hans andre kammerater fra træningen kæmpede hver dag mod de muslimske krigere.

En morgen kom Audrey løbende. Hun var opløst af gråd.

Audrey: De har fanget Oliver. De faldt i et baghold, og hele Olivers gruppe blev dræbt eller fanget.

Helgi: Nej – nej det må ikke være sandt. Er man sikker på, at Oliver er taget til fange. Kan han ikke være sluppet væk?

Audrey: Budbringeren siger, at maurerne har afleveret hans sværd og rustning som bevis. De ved, at Oliver er søn af fyrst Aymon, så i stedet for at dræbe ham, har de forlangt en kæmpe løsesum - flere penge, end far kan skaffe.

Helgi: Og vi ved ikke, om de holder ord. Måske dræber de ham, selvom de får løsesummen. Oliver må befries!

Fortæller: Bela præst har hørt de dårlige nyheder og slutter sig til Helgi og Audrey.

Bela: Krigen er ubarmhjertig. Kong Karl har mistet mange mænd. Jeg tror ikke, at han vil sætte flere ridders liv på spil med en redningsaktion, som kun har små chancer for at lykkes.

Audrey: Så er Oliver fortabt.

Helgi: Jeg tager til Spanien. Nogen må gøre et forsøg på at redde Oliver. Jeg skulle ikke være blevet hjemme. Hvis jeg havde været ved hans side, så havde jeg fornemmet bagholdet - Det ved jeg! Det er min skyld, at Oliver blev fanget. Og nu må jeg rette op på min fejl.

- Bela: Selvfølgelig er det ikke din skyld Helgi. Det er helt usandsynligt, at du kan befri Oliver alene. Og desuden – husk hvorfor du ikke tog med i krigen. Du mente, det var forkert at slå andre ihjel i Guds navn.
- Helgi: Men det her handler ikke om at slå ihjel i Guds navn. Jeg går i krig for min ven. Og kan jeg ikke redde ham, så kan jeg i det mindste hævne ham.
- Bela: I krig mister alle nogen, de holder af. Og hvis begge parter vil hævne deres døde, så kan krigen fortsætte i det uendelige. Helgi vil sikkert dræbe flere muslimske krigere, når han forsøger at redde Oliver, og deres venner og familier vil så hævne sig på de kristne.
- Audrey: Men det er Oliver, vi taler om her, Bela. Hvordan kan du være så rolig? Måske kan Helgi faktisk redde Oliver – Helgi har særlige evner. Og måske er Gud med ham.

Hvad skal Helgi gøre?

- Er der forskel på at slå ihjel i Guds navn, og på at slå ihjel for at redde en ven?
- Hvad mener I, er det rigtige at gøre i denne situation?
- Hvilke konsekvenser vil det sandsynligvis få for Helgi, hvis han:
 - 1) Tager ud for at redde sin ven?
 - 2) Ikke tager ud for at redde sin ven?
- Er der en tredje udvej?

Diskuter med hinanden, lyt til hinandens argumenter og træf derefter en fælles beslutning. Begrund jeres beslutning.

I denne øvelse skal I ikke blive i rollerne, men diskutere med hinanden som jer selv. Altså, hvad ville I selv gøre, hvis I stod i denne situation?